

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/16. uri zjutraj, s ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnih mestih mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4.50, mesečno K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnštvo je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglašnju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Preosnova enoletnega prostovoljstva.

V okviru novega obrambnega zakona vidimo tudi reformo enoletne prostovoljne vojaške službe, ki bi se naj uvedla v avstrijski armadi. Armadno vodstvo kani na eni strani omejiti to ugodnost, na drugi pa misli službo na lastne stroške, ki je bila do sedaj v navadi, reducirati na izjemo. Za naprej bodo torej enoletniki lahko služili v načelu le na državne stroške.

Namen enoletniške institucije je, mladih fantov, ki imajo neko izobrazbo in ki so po veliki večini dijaki, ne predolgo časa zadrževati od njihovih nauk pač pa jim tako omogočiti, da se šurijo z neko izpremenjeno in neznatno zgubo časa vzpodbujeni, nadomestiti kmalu ono, kar so zamudili za svoje vojaške službe. Sedaj pa se naj opravičenje do enoletništva zoži s tem, da postane ta dobrota plod le nekaterih srednješolskih zavodov. Sedaj ima biti konec predraznih trgovskih akademij, poljedelskih, gozdarskih, obrtnih šol itd. Kateri zavodi in učni sistemi bodo zapadli usodi, to še ni jasno, gotovo pa je, da se namerava odvzeti ugodnost onim številnim mladeničem, ki so se usposobili za inteligentno dostopno službo enoletnikov potom raznih tečajev ali zasebnih študij.

Dober del inteligence bi torej moral služiti po dve leti in s tem bi bila splošnost občutno prizadeta, tembolj, ker bi tudi nebrojni drugi, ki ne bi imeli nikake formalne usposobljenosti, morali v veliko večji množini služiti nego do sedaj, to pa enostavno radi tega, ker bo treba vzdržati število dosedajšnjih treh letnikov z dvema nabornima letnikoma.

Vendar pa teh poslednjih po odslovljenju iz aktivne službe ne bi tako težko stalo, kajti v mehanski svoj poklic se človek lažje uživi nego v znanstveni. In pomislimo, koliko žrtv bi bilo zastonj pri marsikakem dijaku, ki bi moral služiti dve leti! Prej gre obilo časa, truda in denarja že predno pride k vojakom. Tam pa zopet ostane dve leti in končno — ko pride nazaj, se marsikom ne bi več zljubilo učenje. Železne volje pa bi bilo treba vsakemu, ki bi hotel premagati ovire in ponoviti pozabljeno snov.

Ker je postalo vprašanje aktualno, je dobro zavzeti stališče napram njemu, tembolj, ker rabi zlasti slovenski narod svojo inteligenco čimprej v življenju pri delu in — kruhu.

V oziru dveletne splošne službe se navadno namigava s Francosko in veli, da je tam ta sistem za vse brez razlike obvezan. Seveda, ali tam so razmere druge. Francija je hotela tekmovati z Nemčijo in je potisnila vse pod orožje, kar leze in gre. Odpravila je enoletnike. Na Avstrijskem pa tega ni treba. Pri nas imamo dovolj re-

krutov in bi še število lahko povišali, če bi bilo treba. Da bi se pa omejilo ali celo odpravilo enoletništvo, o tem pa ne sme biti govora.

Slovanski Jug.

„Velika Črna gora.“ Nedolgo tega je belgrajska „Politika“ javila, da je baje odločeno po posredovanju Rusije in po dovoljenju Avstrije, Turčije in Bolgarije, da se priklopi Črni gori novobazarski sandžak. To je baje v zvezi s pisanjem vladinega črnogorskega lista „Cetinjski Vestnik“, ki to dokaj jasno naglašja v eni poslednjih števil. Nadalje trdi „Politika“, da krožijo po Črni gori in po inozemstvu prav posebne vrste dopisne karte, ki predučujejo Črno goro geografsko v povečani in predrugačeni obliki. Meje njene baje ne obsegajo samo Sandžaka, Peča in Prizrena, nego tudi Spič in druga dalmatinska pristanišča in še dober del Hercegovine. Dasi so ti kraji zedinjeni samo na karti, je to vendar posebnega pomena, tembolj, ker pusti črnogorska vlada krožiti take tiskovine. Tako piše omenjeni list. Mi ne vemo dosedaj nič o tem, dasi bi se taka pustolovna vest morala raznesti. Bilježimo pa vendar po svoji dolžnosti to črnogorsko „ekspanzivnost“.

Bolgarija — protlavstrijska. Iz Sofije se javlja nekaterim angleškim listom, da je tam zavlada silaa razburjenost in ogorčenost proti Avstroogrski radi rumunsko-turškega vojaškega dogovora. Najbolj se ljutijo Bolgari na grofa Aehrenthala in tisek ga žali z najbolj grobimi izrazi. Napadajo celo samega kralja in mu očitajo, da je kolovratil po svetu, ko bi bil moral biti doma, paziti kaj se godi krog njega in čuvati deželo. Kralja tudi dolže, da se hoče z vnejo poprijeti zblizanje Bolgarije z Avstroogrsko, kar pa smatra žurnalistika nemogočim, ker se z Aehrenthalom sploh ne more neposredno govoriti. Bolgari so bili izpočetka celo tako razburjeni, da so Avstrijce celo na ulicah ustavljali in jih nadlegovali. Avstroogrska vlada je morala vsled tega stražiti svoje odposlaništvo.

Splošni pregled.

Khuen o posojilu.

Peštanskemu dopisniku „N. Fr. Pr.“ se je izjavil ogrski ministrski predsednik o velikem zajmu 500 milijonov kron tako-le; Vlada je vzela ves ta načrt kot refleksen in kot neodločljiv predmet. Vendar pa ni mogla najeti posojila vsled nastalih političnih zmešnjav, ker še parlament ni bil ui bil sprejel te osnove. Prejšnja vlada se je bila začela v Parizu pogajati, ali svojih dogovorov ni mogla dokončati; sedanja vlada jih pa ni nadaljevala. Vsekakor je pa razveseljivo, da se je pokazalo staro prija-

teljstvo z Avstrijo in Nemčijo opravičenim ravno v času, ko je bilo najbolj potrebno misliti na posojilo, in sicer pred vsem na to. Nemčija je pokazala svoje prijateljstvo in v tem je velik uspeh vsega posojila. Iz Khuenovih besed se vidi, da je ravno onega mnenja kakor v. Kiderlen-Wächter, katerega smo že prej citirali. Bodi kakor koli, Nemcev se je bati, četudi dado — posojila.

Nesrečni nemški Poljaki.

Pruska krutost je že postala uprav pregovor. Poljake tlači nemška vlada kjer le more. Primerno najbolj trpi poljska žurnalistika in jasen dokaz zato je dnevnik „Lech“, ki izhaja v Gnezdnu. Ta časnik je sedaj obhajal svojo petnajstletnico in pri tej priliki so dognali, da je imel krog sto pravi in da so bili uredniki skoro vedno obsojeni, dasi list ne zastopa v prvi vrsti narodopoljskih interesov, ampak le bolj meščanske. Uredniki so bili skupno obsojeni na pet in pol leta ječe in na več tisoč mark globe. To pa seveda Poljakov ne ovira v stalnem napredovanju. Sedaj so si osnovali celo v Draždanih na Saksonskem vsakih štirinajst dni izhajajoči časnik „Sasy“ ki bode nov zagovornik odrečenih in tep-tanih pravic. Napredujejo pa Poljaki res čudovito. Vkljub zaprekam se poljski življ krepki in razvija kulturno in gospodarsko. Tako je prišlo v poslednjih petih mesecih v Šleziji 7 posestev v poljske roke, na iztočnem Pruskem 9, na zapadnem 35 in na Poznanjskem 59. Splošno je prešlo v poljsko last v omenjenem času 50.000 oravlov, ki se jih ceni na 17 do 18 milijonov mark.

Bokserji — oživljeni.

Kitajski ustaši, neke posebne vrste revolucionarji, takozvani bokserji, so se zarotili iz nova proti vsemu, kar na Kitajskem ni domače. Že celih 15 let skušajo pri prilikah „osvoboditi“ svojo domovino tuje golazni“ in v to svrhu jim je dobro vsako sredstvo, pa bilo to bodalo, kroglja, ogenj ali strup. Pred nekimi desetimi leti in še pozneje smo čitali strašne grozotnosti, ki so jih neusmiljeno uganjali nad tujci. Sedaj je iznova počil glas o pripravah na ustajo. Vsled tega so najbolj interesirane države že poskrbele za varstvo svojih podanikov na Kitajskem. Zlasti Amerika je pripravila svojo filipinsko eskadro in tudi one ladije, ki so zasidrane v domačih pristaniščih so dobile nujen ukaz, da se naj pripravijo. Če bi se torej boksersko gibanje razširilo in izbruhnilo, bodo zopet uposegle velevlasti in nastal bode krvav ples.

Povest o tatu, ki ni kradel.

Od davnih časov je narodna tradicija združevala lažnike in tatove, od davnih dob, odkar so ljudje kradli po vrtovih in so ta-

jili svojo tatvino. Z Adamom se je začelo in kdaj bo konec! Kajti Adam, nas vseh oče, je jedel s prepovedanega drevesa in ko ga je Bog vprašal, kako je z jabolkom, se je skrtil — sebi je hotel lagati in Bogu; in ko se ni mogel več skriti, se je skliceval na Evo in Eva se je zgovarjala na — kačo. Tako je prišel pri Bogu v zamero cel človeški rod in je za kazen odnesel po svetu svoj lastni greh, ki ga bo spremljal do konca dni. Vrt in tat in laž in vse se ponavlja od dne do dne. Kakor Adam ni priznal pred samim Bogom, tako ne bodo priznali človeški otroci svojih grehov pred seboj in pred ljudmi. In če jih bodo priznali, se bodo sklicevali na druge, kakor so se sklicevali v raj, kjer so dali večer zglede vsem, ki hočejo grešiti. Kajti tudi kača ni bila kriva takrat v raj, ampak sam izkušnjavec hudobni duh, ki se je skrival v nji. Tako je ubogi hudič kriv vseh grehov sveta, on jih dela in jih tudi kaznuje. Njegovo je kraljevstvo tega sveta. On je tat, ki hodi krast v talepi zemeljski vrt in slepi ljudi z lažnjivimi obljubami. Otroci tega sveta so mu dani v roke in so brez krivde, ako propadejo v njegovih skušnjavah.

Tako je mislil nekdo, ki si je pripovedoval to-le povest o tatu, ki ni kradel: pripovedoval jo je gluhi noči, da bi je nihče ne slišal. Tako si je pravil: Moj prijatelj je imel lep javen vrt. Ko je odšel iz Ljubljane, mi je naročil naj pazim na njegov vrt, da mu ga kdo ne okrade. Nanesel pa je slučaj, da me je obiskala „tretja oseba.“ Bog ve, kako je na svetu s „tretjimi osebami.“ Tretja oseba ni vedela, da si želim imeti prijateljev vrt. Ali je vedela? Tretja oseba mi je svetovala, da bi bilo pametno, ako bi . . . jedel sad . . . Pusti me pri miru, sem rekel. „Jaz sem poštenjak. Jaz ne maram vrta. Le če prijatelj dovoli ogriznem sad njegovega vrta.“ Tretja oseba se je namuzala — in jaz ji res nisem branil, ko je šla zame krast na prijateljev vrt. Da bi mi ne mogel moj prijatelj kaj očitati, sem dejal tretji osebi, naj gre krast brez moje obveznosti in da bom živjal le s prijateljevimi dovoljenjem. Da bi se prijatelj ne vznemirjal, sva se zmenila, da stvar ostane tajna, dokler ne bo nujno potrebno, da se mu pove. Tretja oseba je šla na Bleiweisovo cesto in je prinesla sadov z vrta mojega prijatelja, a prijatelju nisem pisal, da je sadje obrano. — Prijatelj je o tatvini izvedel iz „Jutra“, ko je že cel svet kazal za menoj, da sem tat prijateljevega vrta. Ta neumni svet. Prijatelj je bil presenečen nad mojo tatvino, ki jo je imenoval samo „nerodnost“ in me je opomnil, da sem mu nekaj prikrival glede vrta, kar ni bilo po njegovem mnenju v redu, ker sem ga imel sam čuvati. Stvar je prišla pred sodišče. Bog ve, kako sam sem tožil ljudi, ki so govorili laži. Stvar se je dognela po pričah, kakor se je zgodila. Človek, ki mi je očital da sem šel na

LISTEK

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[114]

Oddaleč se je napotil za njimi. Ko je stopil mrtvaški sprevod v Tivoli, se mu je pridružilo veliko število prebivalcev. Zdaj je tudi lahko Ragastens dohitel procesijo, pomešal se med množico in se ji pridružil . . .

Dospeli so do cerkve. Ragastens je stopil vanjo kakor vsi drugi.

Peli so molitve. Nato je nastopilo molčanje. Duhovnik je šel okrog krste in jo po obredu poškopil z blagoslovljeno vodo. Krsta je stala sredi cerkve na nalašč pripravljenem odru. Štirje vojaki z mečem v roki so nepremično stali vsak na svojem koncu odra, poleg gorečih sveč . . . Naposled se je duhovnik vrnil k oltarju ter izginil v sakristijo, spremljan od ministrantov, križenoscev in ostalih duhovnikov, ki so prisostvovali obredu.

Ceremonija je bila končana. Množica je pričela odhajati . . . Čez nekaj minut je bila cerkev prazna . . . Poleg Ragastensa je stala samo še stara ženica, pa tudi ta se je očividno odpravljala . . .

„Glejte, glejte! . . .“ je dejal Ragastens nehote. „Ali ne bodo nesli krste na pokopališče? . . .“

„Kaj pa še!“ je vzkliknila starka, vsa vzradoščena, da lahko pove novico.

„Čudno se mi vidi! . . .“ je zamrmral Ragastens, prevzet od strašne slutnje.

„Da, veste, sveti Oče je imel to deklico zelo rad.“

„In kaj zato?“

„Zato pa je sveti Oče določil, da pokopljejo njeno truplo v Rimu, kamor ga prepeljejo jutri s posebnim vozom.“

Ragastensu se je zavrtilo v glavi . . . Mrzel znoj mu je oblit čela.

„V Rim jo prepeljejo?“ je zajecjal.

„Kajpada! Ali niste vedeli? . . . In da izkaže revici poslednjo čast, je njegova Svetost ukazala, da bo stala ob krsti vso noč častna straža . . . Le pogledite, ali vidite te vojake v paradnem plašču? . . . Ali jih vidite, kako stražijo, nepremični kakor kipi? . . . Ah, to je lepo, bogme da! . . .“

Ves bled, opotekaje se od razburjenja, je Ragastens odšel iz cerkve. Počasi se je napotil po ulici navzgor, nazaj k „Cvetlični košarici“, zastavlja se vedno iznova strašno vprašanje:

„Kako odpreti krsto, ki jo stražijo vojaki?“

Petdeset korakov od cerkve je videl za neko krčmo skedenj, pod skedenjem pa se je bilo ustavilo vojaško spremstvo, ki ga je bil pravkar opazoval. Vojaki so že odlagali svoje orožje in paradne plašče. Dvoje ali troje njih je v samem jopiču zehalo pred vrati gostilne.

Ragastens je razumel. Ta skedenj je služil kot stražnica za spremstvo, ki je imelo postavljati h krsti častno stražo, dokler je ne odnese. Ragastens je naglo prešel vojake; naštel je šestnajst halepartirjev.

„In štirje stražijo mrtvaški oder, to jih je dvajset!“ je zamrmral.

V veliki izbi te krčme je sedel za mizo častnik, poveljnik straže, ter zgečkal natakario, ki mu je bila pravkar prinesla pijačo. Z naglim pogledom si je Ragastens za-

pomnil vse te podrobnosti. Videl jih je, kakor vidi človek v snu, ko se mu zdi, da gleda skozi pajčolane.

„Kako odpreti krsto?“

Vprašanje se je vračalo brez prestanka, dočim se je zdelo, da s pozornim očesom opazuje halepartirje kakor vrt možakar, ki se čudi navzočnosti vojakov v sredi mirne vasi . . . Nato je odšel.

„Štirje!“ je premišljal. „Menjavali jih bodo vsaki dve uri . . . Štirje! . . . To število ne presega mojih moči. Glavna reč je to, da se opravi brez ropota . . .“

Opraviti! . . . Kaj je hotel vitez storiti? Niti sam še ni vedel. Iskal je in ugibal, toda se ni mogel oprijeti niti ene koristne rešitve.

Ko se je vrnil k „Cvetlični košarici“, je naglo slekel kmetsko obleko, ki mu jo je bil priskrbel Spadacappa, in je zopet oblekel svojo viteško opravo. Šele nato je zapazil da je silno lačen.

Zares je bil popolnoma tešč že od jutra, ker je ves dan porabil v to, da je prežal okrog vile.

„Naroči mi kaj za kosilo,“ je rekel Spadacapi.

Sluga je stekel brzih nog. Toda Ragastens ga je takoj poklical nazaj.

„Ne,“ je dejal, „ni treba; premislil sem si.“

„Gospod vitez je res izmučen. Dobro kosilo mu ni kakor ne bi škodilo.“

„Vem, vem . . . Saj tudi ne pravim, da ne bom obedoval. Samo da hočem obedovati drugje, to je.“

„Ali pojdete kam, gospod?“

„Da. Ti pa pazi in čakaj tu name.“

„Kaj pa voz? Ali naj ostane pripravljen?“

(Dalje.)

Bleiweisovo cesto po tretji osebi na prijateljstvo — ne tatvina. Ali je to bila laž?

Človek, ki je to pripovedoval gluhi moči, da bi nihče ne slišal, se je boječe ozrl, kajti zdelo se mu je, da je slišal gozd jesenski okoli njega to povest in da jo je zašumel s tako silo, kakor da jo mora slišati cel svet.

„In če bi spoznali, in če bi mislili, da sem bil tat jaz, ki nisem kradel?“ je pomislil človek in je dokazoval sam sebi, da ni kriv.

Dolgo, dolgo je dokazoval, toda jesenski les šumel povest o tatu in na človeka je strmela gluha noč.

Dnevno vesti.

Iz gledališča. Z otvoritvijo sezone je otvoril tudi komisari Semen vrsto popolnoma nepotrebnih šikan. Tako n. pr. se je v skrajno odurnem tonu obregnil na nekega gospoda, ki je prišel pol minute prepozno v avditorij in „zakrivil“ samo to, da je bil takten dovolj, da ni hotel motiti občinstva, temveč je ostal pri vhodu v parter. Ker mislimo, da se da vsaka stvar dopovedati tudi v dostojni in olikanega človeka vredni obliki in ker dalje pričakujemo, da zadostuje naš opomin v toliko, da ne bomo v prihodnje imeli kar nič več vzroka, grajati podobne nastope, se za danes vsake nadaljne opazke vzdržujemo s pristavkom, da v ponovnem slučaju nastopimo ostreje. Končno konštatujemo, da g. komisar sam eminentno krši policijske predpise s tem, da faktično izvršuje sam ravno isto, kar drugim v ne najuljudnejšem tonu prepoveduje. Mislimo, da veljajo policijske navedbe za vse jednako.

Slovensko gledališče. Jutri, v torek se igra za par-abonente senzacionalna drama M. Lengyela „Tajfun“. Primadona gđc. Nadasova ima namreč tak katar sopil, da je opera nemožna. Jutri je slavnostna predstava v proslavo godu Nj. Veličanstva.

Izgubil je g. Fr. J., stanujoč v Gosposki ul. 3/II na poti od „Mladike“ dalje po cesti na Rožnik, do vile „Kredarice“ in do križišča cest na Drenikov vrh in Zgornji Rožnik moder šolski zvezek z napisom „Stereo-metrija“. Pošteni najditelj ga blagovito izročiti g. lastniku v zgoraj navedenem stanovanju proti nagradi 10 K.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je imela meseca septembra sledeči promet: Prejemki. A. Redni dohodki. 1. prispevki nabiralnikov K 1430, 2. prispevki podružnic in sicer Kranjsko K 3.722-59, Štajersko K 160, Koroško K —, Primorsko K 1.738-93 skupaj K 5.621-52, 3. razni prispevki K 9.973-03 skupaj K 17.024-55. B. Izredni dokodki. 4. prispevki za obrambeni sklad K 3.346-80. Skupaj K 20.371-35. Izdatki. A. Redni izdatki. 1. plače, remuneracije učiteljskemu osebju, razni računi, itd. K 18-297-64. B. Izredni izdatki. 2. naložitev na glavnico, oziroma obrambeni sklad K 5.541-80 skupaj K 23.839-44 torej primanjkljaja K 3.468-09.

Laški krožek (Circolo Italiano). Za snujoči se Laški krožek v Ljubljani vlada veliko zanimanje, katero je že pokazala mnogoštevilna udeležba pri pomenku, ki se je vršil dne 27. septembra v Narodnem domu. Na tem sestanku so se sestavila pravila, ki so se poslala deželni vladi v potrjenje in ki bodo, kakor upamo, v najkrajšem času potrjena, tako, da bo mogoče že v

oktobru početi s podukom. Čas in kraj ustanovnega občnega zbora se bo pravočasno objavil in opozarjamo nanj že danes vse, ki se zanimajo za učenje laščine. Proponenta sta gg. profesor Jože Berce in odv. kand. dr. Milan Korun, ki dajeta radevolje tudi vse informacije.

Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca septembra 1910 uložilo je 1445 strank 708.779 K 70 vin., 1373 strank pa dvignilo 805.500 K 82 vin. Stanje ulog koncem meseca septembra 1910 38.694.472 K 51 vin. V III. četrtletju 1910 dovolilo se je 112 prošnjikom hipotečnih in občinskih posojil za 2.175.650 K — vin. odklonilo pa se radi nezadostnega pokrija 51 prošelj za 402.000 K — vin.

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu septembru 1910 je vložilo 241 strank 71.394 K 37 vin., dvignilo pa 260 strank 95.050 K 54 vin., izplačalo pa se je posojil 32 strankam 28.663 K. Denarni promet znaša 404.264 K 25 vin.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu septembru 1910 je 183 strank vložilo 171.089 K 37 vin., 226 strank vzdignilo 97.665 K 34 vin., torej več vložilo 73.424 K 03 vin., 13 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 17.500 K, 300 menic se je eskomptovalo za 112.258 K, stanje vlog 3.651.536 kron 43 vin., denarni promet 687.532 K 30 vin., vseh strank je bilo 1058. Vloge se obrestujejo po 4 1/4 %.

Društvene vesti.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. Sprejme se: 1 kontorist, 2 potnika, 13 pomočnikov mešane stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 6 pomočnikov špecerijske stroke, 1 pomočnik galanterijske stroke, 2 kontoristinji, 3 prodajalke, 14 učencev, 2 učenki. Službe išče: 2 knjigovodja, 4 kontoristi, 2 poslovodja, 3 potniki, 18 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov železniške stroke, 10 pomočnikov manufakturne stroke, 7 pomočnikov špecerijske stroke, 2 pomočnika modne in galanterijske stroke, 5 kontoristinji, 6 blagajničark, 7 prodajalk, 7 učencev, 5 učenk. Posredovalnica posluje za delodajalce in člane društva popolnoma brezplačno, za druge pa proti mali odškodnini.

Razne vesti.

* **Sleparski stavitelj.** V Strausgangu pri Berlinu je policija zaprla stavitelja Lieseganga, ker je poneveril 25.000 mark in krivotvoril menice za 100.000 mark.

* **Zgorelj vojaški arhiv.** V Šibeniku je izbruhnil v neki vojaški pisarni ogenj, ki je uničil ves arhiv. Denar v gotovini 1000 K so pa rešili.

* **Zblaznel oficir.** Na Dunaju je na tramvaju nenadoma zblaznel poročnik pl. Hegedüs, ki je uradni železnice pričakovano napadel in hudo ranil. Hegedüsa so komaj spravili v bolnišnico.

* **Radi otrobov.** Žitna borza v Petrogradu pričakuje velik škandal, v katerega so zapletene mnoge ruske tvrdke. One so namreč izvažale pod imenom premične moke — otroke na Finsko in drugam. Ker pa plačuje ruska vlada za izvoz pšenične moke 20 odstotkov premije, je bila ogoljufana tekoma nekaj let za 12 milijonov.

* **Poslanec dr. Kramar,** ki se nahaja sedaj na Ruskem, je obolel.

* **Izdane tajnosti monoplane.** V Pulju so zaprli redakterja Ambrosicha in nekega Wiederhoferja; povzročila je to vojaška oblast, izvedla je pa povelje državna policija. Po mestu se trdovratno govori, da se je to zgodilo radi monoplane, ki ga je

konstruiral neki mornarski prostovoljec, ki ga pa še ni predal javnosti.

* **Bolezen rumunskega kralja** ni resne narave. Kralj se je prehladil pri žeganju v Sinaji in je moral nekoliko dni ležati.

* **Afera Ungern-Sternberg.** Znanemu vohunu, baronu Ungern-Sternbergu, ki je obtožen radi veleizdaje, so danes izročili obtožnico. Obtožnica navaja, da so našli pri njem tajne listine ruske dume. Obtoženec trdi, da je dobil te listine od zastopnika Reuterjevega bureaua in jih je potem izročil avstrijskemu vojnemu atašeju, baronu Spanochiju.

* **Umor straznika Henkla v Lipskem.** Pri preishavi glede umora lipskega straznika Henkla, se je izvršil senzacionalen preobrat. Policija je dognala, da je morilec čisto navaden ruski revolucionar. Pri zaslišanju je izjavil, da se piše Osolevski in je pristojen v Odeso. Osolevski je bil meseca februarja tudi soudeležen priprav za izvršitev atentata na nekega člana ruske cesarske rodbine. Atentat bi se moral izvršiti v Odesi, toda nakana je prišla prezgodaj na dan. Osolevski je nato zbežal in se nahajal v zadnjem času v Zenevu, Parizu, Marseilju in Odesi. V zadnjem času je bil v zelo slabih gmotnih razmerah.

* **Opravljanje pošne službe z zrakoplovi.** Vsled prošnje generalnega guvernerja na Madagaskarju, se bo predsednik narodnega zrakoplovstva pečal s vprašanjem, če bi bilo mogoče med glavnim mestom Tananarivom in drugimi važnimi mesti opravljati pošto službo z zrakoplovom. Generalni guverner na Madagaskarju namerava namreč nakupiti več zrakoplovov.

Najnovejša

telefonska in brzojavna poročila.

Grof Khuen-Hedervary na Dunaju.

Dunaj, 2. oktobra. Danes je došel semkaj ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary, da prisostvuje sprejemu belgijske kraljevske dvojice, ki pride na Dunaj jutri ob 1/2 6 tih. Prihod ogrskega ministrskega predsednika na Dunaj je v zvezi z zadnjo afero, ko avstrijski prestolonaslednik k banketu, katerega je priredil na čast nemškemu cesarju, grofa Khuen-Hedervarya niti povabil ni. Sedaj ga bo cesar sam sprejel v posebni avdijenci. Grof Khuen-Hedervary je tudi povabljen na banket, ki bo prirejen na čast belgijski kraljevski dvojici. Povabilo ogrskega ministrskega predsednika, naj pride na Dunaj k obisku belgijske kraljevske dvojice, smatrajo v ogrskih političnih krogih kot popolno kapitulacijo pred ogrskim javnem mnenju. Hedervary ostane nato še cel teden na Dunaju, kjer bo čakal na povratek avstrijskega ministra za zunanje zadeve, grofa Aerenhala iz Italije.

Dunaj, 1. oktobra. Ko se vrne minister grof Aehrenthal iz Italije se vrši na Dunaju skupna ministrska konferenca. Konferenci bo prisostvoval tudi ogrski finančni minister pl. Lukacs, ki pride v ponedeljek na Dunaj. Pri ministri konferenci se bo predvsem obravnavalo o novem ogrskem bančnem privilegiju in o sklicanju skupnih delegacij.

Seja klubovih načelnikov.

Dunaj, 2. oktobra. Pri zadnjem zasedanju avstrijskega državnega zbora je neki poslanec socialne-demokratske stranke stavil predlog, da se skliče seja klubovih načelnikov. Predlog je predvsem podpiral slovenski klerikalec dr. Sustersič, ki bi rad

onemogočil ponovno izvolitev dr. Ploja v delegacijo. Toda vsa stvar se je dosedaj ponesrečila in volitve v delegacije bodo tudi letos veljavne.

Socialisti proti draginji na Dunaju,

Dunaj, 2. oktobra. Današnja manifestacija dunajskih socialnih demokratov proti vedno naraščajoči draginji je bila tako sijajna kakor še nobena. Pred magistratom je govorilo več socialističnih poslancev, ki so posebno poudarjali vzroke današnje velike draginje. Manifestacija se je vršila popolnoma mirno. Vse varnostne odredbe so bile popolnoma odveč. Policija je sicer zaprla vse dohode v prvi okraj, posebno dohod k cesarskemu dvorcu, k palači ministrskega predsedništva in namestništva.

General Živković v avdijenci pri kralju Petru.

Belgrad, 2. oktobra. Velikansko pozornost vzbuja po celi Srbiji vest, da je kralj Peter sprejel v avdijenci bivšega vojnega ministra generala Živkovića, ki je zlasti za časa aneksije Bosne in Hercegovine igral veliko vlogo. Avdijenci generala Živkovića pri kralju se namreč pripisuje izvanredna velika važnost.

Izvolški — veleposlanik v Parizu.

Petrograd, 2. oktobra. Car je dekret s katerim se imenuje bivši ruski minister za zunanje zadeve Izvolški veleposlanikom v Parizu, že podpisal. Obenem je car Nikolaj poklical naslednika Izvolškega, Sasanova k sebi v Friedberg.

Hišne preiskave v Krakovu.

Krakov, 2. oktobra. Danes so se v Krakovu popolnoma nepričakovano vršile hišne preiskave pri petnajstih ruskih državljanih. 13 Rusov je bilo aretiranih, ker so osumljeni, da so čisto navadni ruski teroristi. Policija je zaplenila mnogo orožja, zlasti več pušk, samokresov in tudi precej poljskih telegramov.

Gališki deželni zbor.

Lvov, 2. oktobra. Včeraj je rusinski poslanec Sobolevski stavil v deželnem zboru predlog glede manjšinskih narodnih šol. Poslanec Konstantin Levicki je vložil interpelacijo radi tega, ker so rusinski govori v gališkem deželnem zboru pisani z latinsko. Referat o računskem zaključku za letošnje leto je prevzel poslanec Glombinski.

Kolera v Avstro-Ogrski

Brno, 2. oktobra. Zdravstvene oblasti so odredile obširne varnostne odredbe radi razširjajoče se kolere v Vitkovicah. V kraju Mistiku je obolel za kolero neki železniški delavec, ki je mnogo občeval z Žizko, ki je umrl za kolero.

Dunaj, 2. oktobra. V Mistiku je obolelo za kolero dosedaj že devet oseb.

Budimpešta, 2. oktobra. Kakor poročajo listi, so v Ostrogonu za kolero obbolele zopet tri osebe.

Zasledovanje morilca bankirja Kiša.

Praga, 2. oktobra. Policija je baje že izledila stanovanje morilca bankirja Kiša. Gospodinja, pri kateri je stanoval morilec, je izjavila, da je noč, katerega je policija konfiscirala, last nekega njenega stanovanjskega najemnika, ki je pa takoj po umoru bankirja Kiša izginil. Kakor se dosedaj domneva, se morilec piše Wiener.

Zarota proti japonskemu cesarju.

Pariz, 2. oktobra. Vest o nameravanem atentatu na japonskega cesarja, se potrjuje. Policija je baje že prišla nasled zarotnikom. Zarota je morala biti jako razširjena. Dosedaj je bilo aretiranih že 23 oseb. Vendar pa se preiskava še nadaljuje.

Mali listek.

Slovensko deželno gledališče.

Včeraj popoldne se je ponovila pred par leti na našem odru uprizorjena sanjska pesnitev „Hanica“. Iz te in iz tragedije „Voznik Henschl“ spoznamo Gerhard Hauptmanna od obeh zanj karakterističnih strani. Od leta 1889 dalje nam je podaril vrsto socialnih dram, dokler ni prišel v drugo razvojno dobo, dobo simbolizma in mističizma. Tej dobi pripada „Hanica“ in pri nas že uprizorjena pravljica drama „Poptopljeni zvon“.

Snov „Hanice“ so fantastne sanje bolne Hanice, ki vidi v svoji fantaziji ves svoj pogreb, ki konča v lepi viziji, da pride k njej Krist in jo v spremstvu angeljev odvede v nebesa. Te simbolične sanje stoji v odločnem in prav zato tako vpliva-jočem kontrastu s surovo realnostjo in bednim položajem Hanice, ki je v mrzli jesenski noči v strahu pred očetovimi silovitostmi skočila v vodnjak. Do smrti prehlajeno prinese v ubožnico, kjer se začne one smrtne sanje, v katerih zamenjavanje resničnega z mističnimi fantazijami napravi na gledalca tako mogočen utis.

Razen „Hanice“ se je uprizorila nekakšna burka najplitvejše vrste, v kateri ni

vredno izgubljati besed. To pomilovanja vredno skrupulacijo omenjamo samo kot opomin merodajnim gospodom, da tak reper-toire tudi v nedeljo popoldne odklanjamo.

Uprizoritev „Hanice“ je bila vsled pomankljive inscenacije žal ponesrečena. Mislimo, da bi se dala „Hanica“, ki je tehnično združena s malenkostnimi težavami, pri večji vnemi in malo večjem navdušenju za stvar, izvesti čisto drugače. Prihajanje in odhajanje različnih prikazni v prvem delu bi se bilo moralo izvesti na vsak način potom odrovskega dvigala. — Hanica gđc. Wintrove je bila dobro zamišljena in bogata simpatičnih akcentov, kakor smo to pri tej talentirani marljivji umetnici že navajeni. Moteče je vplival mestoma (posebno v prvem delu) prevelik šum za odrom in bi bila morala gospodična morda prav malo stopnjevati dinamiko govora. G. Nučiču gre vsa pohvala; kot Gottwald nam je sicer ugajal bolj, dasi tudi „tujcu“ ni prav nič oporekati. Smrtni angelj je štrajkal in se je šele po dolgi mučni pavzi odzval najumneje in dovolj glasnemu vabilu Hanice, g. Habiča in celega angeljskega zbora; nekateri angeli naj bi bili rajši ostali v nebeškem kraljestvu za odrom. V burki so tvorili gđc. Thalerjeva ter gg. Nučič in Povhe oživljajoči element. Zvečer se je po daljšem pomoru zopet krasna G. Smetanova opera „Dalibor“. Kar

je Palacky za češko vedo, to pomeni Smetana za češko glasbeno umetnost. Njegova godba v „Daliboru“ gravituje popolnoma v moderno šolo, je bogata in smela; v harmoniji uporablja Smetana drzne zvočne kombinacije, pri čemer igra enharmonija važno vlogo, kontrapunktično pa spleta glasove v bogato polifonično predivo; sploh je neprekosljiv mojster v instrumentaciji, ženijalen v fini karakterizaciji in znamenit zaradi specifično češko-nacionalnega elementa v svoji glasbi. Orkester mu je povsem samostalen faktor, s katerim razkriva poslušalcu tajnosti psihološke karakterizacije. Do naravnost grandioznih glasbenih izrazov se povzpne v nastopih kraljevega dvora; tu mu služi ves aparat simfoničnega orkestra, ki je uprav monumentalno zgrajen na blesteči melodiki.

Glasba Smetanova izdaja vso njegovo umetniško in ustvarjajočo silo; zato pri Smetani ne najdemo tistega, kar bi dajalo vsem njegovim operam enoten značaj, temveč diktira smer njegovi umetnosti edino umetniška inspiracija, kar gotovo znači njegovo pravo umetniško dušo. Ravno zato, ker Smetana ni priznaval gesla „umetnost za umetnost“, ampak povdarjal princip subjektivizma v glasbi, je odprl pot do tako mogočnega povzdiga češke moderne skladateljske umetnosti, ki reprezentira v Smetani svojega prvega programnega muzika,

da ne rečemo, impresijonističnega glasbenika.

Dejanje libreta se vrši na Češkem, kot pristno češkega življenja se razvije pred očmi gledalca. In k tem lokalno pobarvanem dejanju, ki učinkuje v svoji tragiki neposredno, je spisal komponist, izborni poznavalec svojega ljudstva, glasbo, katero je moral predvsem gorko, resnično občutiti. To lahko trdimo v vsaki noti. Z mestoma dosti priprosto glasbo se je znal s finim taktom izborno prilagoditi posameznim mestom opernega libreta. Za srčne izlive junakinje Milade zna pogoditi vedno značilen, v srce segajoč način, ljubavni duet je poln strasti, mučena duša Milade se razkriva v tihotožečih, pa vendar zgovornih tonih, Na drugi strani je viteštvo ponesnega ljudstva poosebljeno v Vitu, Daliborjevem oprodi. Veličastni nastopi kraljevega dvora umetno zakrivajo nekatere manj učinkujoče partije v posameznih slikah. Zadržne dejanje je tudi dramatično zelo interesantno in se stopnjuje k impozantnemu koncu. Melodična in ritmična invencija še pridobi vsled efektne instrumentirane orkestralne ilustracije, ki povdarja pred vsem vodilne motive.

Predstavo samo moramo odkrito pohvaliti. Ravnateljstvo se je zavzelo za opero in jo za naše razmere lepo opremilo. S smislom za dobro režijo je vodil g. Nevolet

Nezgode pri avijatikih.

Strasbourg, 2. oktobra. Pri poletu iz Trierja proti Metzju se je ponesrečil zrakoplovec Haas. Njegov zrakoplov je padel na tla. Haas je bil na mestu mrtev.

Milan, 2. oktobra. Danes sta se v višini 20 metrov nenadoma pokvarila dva zrakoplova. Avijatik Tomas je bil lahko, neki drugi pa težko ranjen.

Demonstracije v Berlinu.

Berlin, 2. oktobra. V Moabitu vlada popoln mir. Demonstracije so že popolnoma prenehale.

Izza kulis višjih cerkvenih dostojanstvenikov.

Rim, 2. oktobra. Don Pasquale Sagassi, ataše pri vatikanskem tajništvu in glavni urednik časopisa „Osservatore Romano“, kateremu so pripisovali izvanredne velike diplomatične zmožnosti, je danes z neko mlado deklico neznanokam pobegnil.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik: **Milan Plut.**

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znakom 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znakmah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri svečer.

Ernemanov fotografski aparat najbolje vrste se ceno proda. Kje, pove inseratni biro „Jutra“ 294/2—2

Spretna gospodična za plesti (Strickerin) na stroj št. 11. se takoj sprejme proti mesečni plači, hrani in stanovanju. 292/2—2

Lepa soba s hrano se odda takoj na Elezabetni cesti št. 10.

Osmošolec išče boljše instrukcije. Naslov pove inseratni biro „Jutra“ 295/1—1

Modni luster ali raglan za gospode K 25.— brez konkurence samo v angleškem skladišču oblek O. Bernatovič. 290/10—2

Lepo mebljena soba s posebnim uhomom se odda. Na razpolago kopalna soba. Na zahtevo tudi hrana. Istotam se sprejme gospodična v popolno oskrbo Kje, pove inseratni biro „Jutra“ 288/3—2

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze tolažilnega sočutja, ki so nam došli ob prenegli smrti preljubljenega soproga, brata, strica in svaka gosp.

Ludovika Špilar

trgovca in posestnika

od naših sorodnikov, prijateljev in znancev, izrekamo tem potom svojo najtoplejšo zahvalo.

Prav prisrčno se zahvaljujemo gg. pevcem za ginjačo petje, slav. obč. odboru, sl. sokolskim društvom iz Št. Petra, Postojne in Ilir. Bistrice, ter slav. lovskega društva Iskreno se zahvaljujemo g. Iv. Froletu, prometnemu kontrolorju in Zmagoslavju Lavrenčiču za njihov trud.

Toplo se zahvaljujemo vsem darovalcem prekrasnih vencev ter za častno udeležbo pri pogrebu predragega pokojnika.

V Št. Petru na Krasu, dne 1. oktobra 1910.

Zalujoči ostali.

inscenacijo in g. prof. Reiner je oživljal partituro s svojim ženjalnem znanjem tako, da je bil njegov orkester že sam na sebi nekaj dovršenega in odličnega; z g. profesorjem smo dobili kapelnika, ki naj bi ga gledališče skušalo trajno ohraniti. — Natančno poročilo o gg. pevkah in pevcih odložimo radi pomanjkanja prostora do reprize, za danes se omejimo samo na par opazk. Gdč. Nadásová je bil kljub svoji bolezni Milada, kot si jo je komponist komaj mogel zeleti boljše; bila je občudovanja vredna v pevskem in igralskem oziru. G. Waszmuth, Dalibor je pel s temperamentom in umetniškimi razumevanjem svoje nelahke vloge ter posebno v lirskih sprevih fascinoval s svojim junaškim tenorjem. G. Peršl je opremil kralja Vladislava z muzikalnim prednašanjem, kateremu je sicer tuptam toinono oporekati; tudi v igralskem oziru bi bilo treba še marsikaj izgladiti. Nепreko-sljiva, ekskvizitna Juta je bila gdč. Šmidová; g. Križaj je dobro zastopal starrega ječarja; g. Bukšek zasluži pohvalo; o g. režiserju Nevoli sedaj še ne izrekamo končne sodbe, katero si prihranimo za prihodnjč. Zbor je bil mestoma nesiguren in vse premrtev; aplavza je bilo dovolj; deželnooborniška loža prazna. —a—

Spominjajte se družbe sv. Cirila in Metoda!

Kuč za slabokrvne in prebolele je zdravniško priporočeno črno dalmatinsko vino Kuč najboljšo sredstvo 5 kg franko K 4.—

Br. Novakovič, Ljubljana.

Javna zahvala.

Moj dne 30. avgusta umrli soprog Franc Roblek se je pred dvema leti zavaroval za življenje pri zavarovalnici „Allianz“ za znesek 1100 K. Ko sem predložila zavarovalne listine, mi je „Allianz“ po svojem ljubljanskem zastopniku g. Rudolfu Freundu omenjeni znesek na najkulantnejši način izplačala.

Izrekam omenjeni zavarovalnici radi tega iskreno zahvalo ter priporočam taisto najtopleje.

Ivana Roblek, vdova D. M. Polje št. 15.

D. M. Polje, dne 28. septembra 1910.

Vinski trgovci, pozor!

Odda se takoj lepa prostorna, okrog 25 m dolga, hladna vinska klet na Zaloški cesti, kakoršnih je malo dobiti. Klet je 5 minut oddaljena od užitinske meje (transito) ter je praktična zveza z električno železnico. Za transport sodov izven kleti pa je preskrbljena jako praktična vpenjača. Istotam se odda tudi transito skladišče in več lepih stanovanj. Vpraša se pri H. Privšek, trgovcu na Friškovcu, Ljubljana.

Skladiščničar

oženjen, s trgovsko šolo, več železine in špicerije, išče službe. Vstopi lahko takoj. Naslov pove inseratni biro „Jutra“.

Star klavir

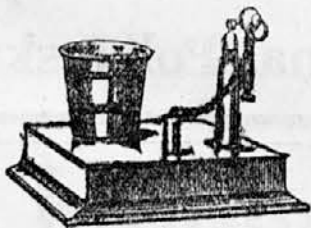
še prav dobro ohranjen, se ceno proda. Soteska št. 10, pritličje, desno.

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c 16.

se priporoča za vsa dekoracijska in tapetniška dela. Divani, otomani, modroci se izdelujejo po najnižji ceni.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.

Lepo darilo! **K 3.80** Lepo darilo!

JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.

Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštnem povzetju. — P. n. restavraciji in kavarnarji izjemne cene.

Eternit

ETERNIT-tovarna

Patent HATSCHEK. Najboljše pokrivanje streh. Generalni zastop: V. Janach & Comp., Trst. Glavna zaloga: **T. KORN, Ljubljana.**

Matej Orehek, Ljubljana,
Kolodvorska ulica 26

(blizu južnega kolodvora) priporoča največjo izber raznovrstnega blaga, kakor: izgotovljenih moških, ženskih in otroških oblek in obuval domačega izdelka, najrazličnejših ročnih kovčkov za izseljence, ter sploh vseh galanterijskih predmetov. Priznana solidno blago! Čudovito nizke cene!

POZOR! Mazilo zoper izpadanje in za pospešitev rasti las; tudi tam, kjer jih prej ni bilo. Zaraste tudi lise na glavi. Izvrstno sredstvo zoper prhlaj. Učinkuje po kratki dobi. Lonček 3 do 5 K. Pošilja tudi po pošti g. Ana Križaj, Spod. Šiška 222, III. nad., 12 vrata. Z dobrimi izpričevanji na razpolago. Zaloga v drogeriji, foto-manufakturi „Adrija“, B. Cvančara, Ljubljana, nasproti glavne pošte.

Hotel in restavracija „Bavarsk dvor“

Dunajska cesta št. 29

se priporoča posetnikom Ljubljane kot najbolj ugodno prenočišče v neposredni bližini kolodvora. Restavracija je moderno urejena. Mir in točnost zajamčena.

Za obilen poset se priporoča **Štefan Bergant** lastnik.

Fr. Ks. Casper

LJUBLJANA, Vegova ulica, v bližini realke.

Zaloga vsakovrstnega pohištva, hišnih oprav za spalne in jedilne sobe, vseh vrst tapetiranega pohištva, naslanjačev, otomanov, kakor tudi pisarniških oprav, dalje različnih platnenih lesenih rol, žaluzij in železnih valjčnih zastorov.

Velika množina

izgotovljenih oprav za spalne in jedilne sobe vedno na razpolago. — Priznalna pisma, ceniki in vzorci na poljubno razpolago.

Zavod za pohištvo in dekoracije

FRAN DOBERLET

Ljubljana, Franciškanska ulica 10.

Ustanovljeno leta 1857.

Telefon št. 97.

Pohištvo vsake vrste od najenostavnejših do najumetnejših. Skladišče tapet, oboknic in okenskih karnis, zaves in preprog. Velika izbira pohištvenega blaga itd. Enostavne in razkošne ženitne opreme v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopalnišč.

Za jesensko in zimsko sezono

prispelo nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:

nad 5.000 kom. oblek	za gospode	od K 8.— naprej
2.000 " "	dečke	" " 6.— "
2.000 " "	otroke	" " 4.— "
1.000 " posameznih hlač	gospode	" " 4.— "
5.000 " pelerin iz velblodje dlake		" " 6.— "
1.500 " površnikov, raglanov in zimskih sukenj		
500 " posameznih modnih telovnikov		" " 3.— "
18.000 " konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluže.		

Priznana nizke cene!

Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,

Ljubljana, Mestni trg št. 5.

? I ?	Najboljša ura	? I ?
I K O	sedanjosti:	I K O
? O ?	zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobi samo pri	? O ?
H. SUTTNER		
Ljubljana, Mestni trg.		
!! Lastna tovarna ur v Švici !!		
? I ?	Tovarniška varstvena znamka:	? I ?
I K O	„IKO“	I K O
? O ?		? O ?

„Narodna kavarna“
Fran Krapeš.

„Jurjevo čistilo“

je specijaliteta vseh krem, daje najlepši lesk in se dobiva povsod.

Pazite dobro na varstveno znamko „Ljubljanski grad“.

Agro-Merkur v Ljubljani

Uradni prostori Janez Trdinova ulica 8
Podružnica Trst, ul. Stadion 3. Skladišče in kleti v Ljubljani in Trstu
AGRO-MERKUR je zadrugam, trgovcem, gostilničarjem, društvom i. t. d. i. t. d.
najboljši vir pri nakupovanju blaga.

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo-kmilla, semena, stroji in orodja. **Pozor!**
VINA zajamčeno pristna štajerska, istrska, dolenska, goriška in vipavska. - - **SIR-MASLO!**
AGRO-MERKUR kupuje vse pridelke in izdelke.

Cene ugodne! Postrežba točna! Zahtevajte pravila in cenike! Ponujajte svoje pridelke!

A. PERSCHE

Ljubljana,
Pred škofijo št. 21.

priporoča
veliko zalogo

raznih nakitov, perilo za gospode in dame,
specijalitete zavratnic in nogavic; steznik
„Directoire“ P. D.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska c. 17

26-2

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za vezeje v hiši.

: Pisalni stroji „ADLER“ :

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe.
Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati
modroci, otroški vozički itd.

52-2

Najnižje cene.

Najsolidnejše blago.

• Poštne hranilnice št. 49.086. •
• Giro račun Avstro-ogrske banke. •
• Stanje hranil. vlog sklepom 1909 •
• K 3.700.000. •

• Telefon št. 135. •
• Število zadrugnih članov čez 600. •
• Varnostni zakladi sklepom 1909 •
• K 160.000. •

GLAVNA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Pisarna: Kongresni trg št. 15, Ljubljana

sprejema in izplačuje hranilne vloge in jih

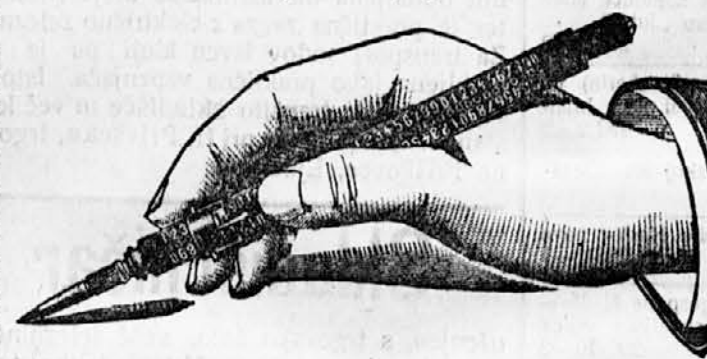
obrestuje po $4\frac{3}{4}\%$ od dne vlozbe do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.—12. dopoldne in od 3.—6. popoldne.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje
pretrgalo. Na razpolago so domači hranilniki.

Čudež ameriške industrije izumljeno je novo Adirno pero („Maxim“)

s pisalno pripravo za črnilo in svinčnik.

Ta posebno duhovito
sestavljen aparat služi za
hitro in gotovo šteje-
vanje in so njegove glavne
prednosti ob najpri-
prostejši uporabi
in brezhibnem funkcijo-
niranju: na eni strani
veliko razbremenjenje
možgan, ker se celo pri
zdržema večurnem delu
z Maximom ne občuti
nobeno živčno utrujenje,

ki se sicer tako pogosto opaža; na drugi strani zanesljivost in velik prihranek na času. Cena enemu komadu z lahko umljivim natančnim navodilom K 10-60 po povzetju, ako se vpošlje denar naprej K 10. Dobiva se pri glavnem zastopstvu Em. Erber, Dunaj II./8., Enns-gasse št. 21. Iq.

Prvo slovensko podjetje za napravo električnih central.

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencinmotorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo- in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in proračune ne zahtevanje.

D. FAKIN

strojno ključavničarstvo in
podjetje za elektr. naprave
Ljubljana, Poljanska c. 67. Telefon št. 73.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani

Prešernova ulica št. 44.

Prيرهja pogrebe od najpreprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi s kristalom zaprtih vozovih. — Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrličke kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence umetne, cvetlice, kovine, porcelana in perl.

Za slučaj potrebe se vlijudno priporočajo

Najnižje cene!

TURK in BRATA ROJINA.

Delniška glavica:
K 5.000.000.

301-46

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.